

Bài 13
CHĂM SÓC RAU, HOA
(2 tiết)

I – MỤC TIÊU

HS cần phải :

- Biết được mục đích, tác dụng, cách tiến hành một số công việc chăm sóc rau, hoa.
- Làm được một số công việc chăm sóc rau, hoa : tưới nước, làm cỏ, vun xới đất.
- Có ý thức chăm sóc, bảo vệ cây rau, hoa.

II – ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

- Vườn đã trồng rau, hoa ở bài học trước (hoặc cây trồng trong chậu, bầu đất).
- Dầm xối hoặc cuốc.
- Bình tưới nước.
- Rổ đựng cỏ.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

TIẾT 1

Giới thiệu bài

GV giới thiệu bài và nêu mục đích bài học.

Dưới đây là gợi ý cách giới thiệu bài, GV có thể tham khảo.

Sau khi trồng, cây rau, hoa phải được chăm sóc như tưới nước, làm cỏ, vun xới... Chăm sóc tốt sẽ tạo điều kiện cho cây đủ chất dinh dưỡng, ánh sáng, nhiệt độ cần thiết để phát triển. Bài học hôm nay chúng ta sẽ tìm hiểu về các công việc chăm sóc cây.

Hoạt động 1. GV hướng dẫn HS tìm hiểu mục đích, cách tiến hành chăm sóc cây

1. Tưới nước cho cây

GV gợi ý HS nhớ lại nội dung đã học ở bài 11 để nêu các điều kiện ngoại cảnh của cây rau, hoa. Từ đó nêu tên các biện pháp chăm sóc cây rau, hoa.

a) Mục đích

GV gợi ý cho HS nhớ lại kiến thức đã học để trả lời câu hỏi trong SGK (thiếu nước cây bị khô héo và có thể bị chết). Từ đó nêu mục đích của việc tưới nước (cung cấp nước tạo cho việc hòa tan các chất dinh dưỡng trong đất để cây hút dễ dàng, giúp cây sinh trưởng phát triển thuận lợi). Vì vậy, sau khi trồng phải thường xuyên tưới nước cho cây.

b) Cách tiến hành

– GV đặt câu hỏi để HS nêu cách tưới nước cho rau, hoa. Ví dụ : Ở gia đình em thường tưới nước cho rau, hoa vào lúc nào ? Tưới bằng dụng cụ gì ? Trong hình 1 (SGK) người ta tưới nước cho rau, hoa bằng cách nào ?

GV nhận xét và giải thích tại sao phải tưới nước lúc trời ráo mát (để cho nước đỡ bay hơi). Có thể tưới nước cho cây bằng nhiều cách như dùng gáo múc nước tưới, tưới bằng bình có vòi hoa sen, hoặc tưới bằng vòi phun (H.1 – SGK) hoặc tưới bằng bình xịt (đối với cây trồng trong chậu).

- + Tưới bằng vòi phun làm cho đất và không khí xung quanh cây đều ẩm, mất ít công sức, hạt nước rơi nhanh nên đất ít bị đóng váng nhưng phức tạp, đòi hỏi phải có máy bơm và ống phun nước.
- + Tưới bằng bình có vòi hoa sen nhẹ nhàng, dễ thực hiện nhưng lâu hơn và dễ làm đất bị đóng váng sau khi tưới.

- GV làm mẫu cách tưới nước và lưu ý HS phải tưới đều, không để nước đọng thành vũng trên luống.
- GV chỉ định 1 – 2 HS làm lại thao tác tưới nước.

2. Tỉa cây

a) Mục đích

GV nêu câu hỏi : Thế nào là tỉa cây ? (Là nhổ loại bỏ bớt một số cây trên luống để đảm bảo khoảng cách cho những cây còn lại sinh trưởng phát triển).

Vậy, tỉa cây nhằm đạt mục đích gì ? (Giúp cho cây đủ ánh sáng, chất dinh dưỡng).

Hướng dẫn HS quan sát hình 2 (SGK) và nêu nhận xét về khoảng cách và sự phát triển của cây cà rốt ở hình 2a, 2b (hình 2a : cây mọc chen chúc, lá, củ nhỏ ; hình 2b : giữa các cây có khoảng cách thích hợp nên cây phát triển tốt hơn, củ to hơn).

b) Cách tiến hành

GV hướng dẫn cách tỉa cây và lưu ý HS chỉ nhổ tỉa những cây cong queo, gãy yếu, bị sâu, bệnh. Nếu gieo hạt theo hốc thì nhổ bớt những cây nhỏ, yếu, chỉ để lại mỗi hốc 1 – 2 cây. Nếu gieo hạt theo hàng thì nhổ tỉa bớt những cây trên cùng hàng để những cây còn lại trên hàng có được khoảng cách thích hợp.

3. Làm cỏ

a) Mục đích

GV gợi ý để HS quan sát và nêu tên những cây thường mọc trên các luống trồng rau, hoa hoặc chậu cây (chủ yếu là cỏ dại, cây dại).

GV gợi ý để HS trả lời câu hỏi : Tác hại của cỏ dại đối với cây rau, hoa ? (Hút tranh nước, chất dinh dưỡng trong đất).

GV nhận xét và kết luận : Trên luống trồng rau, hoa thường có cỏ dại. Cỏ dại hút tranh nước, chất dinh dưỡng của cây và che lấp ánh sáng làm cây phát triển kém. Vì vậy, phải thường xuyên làm cỏ cho rau, hoa.

b) Cách tiến hành

- GV đặt các câu hỏi liên hệ thực tế để HS nêu cách làm cỏ như : Ở gia đình em thường làm cỏ cho rau, hoa bằng cách nào ? (Nhổ cỏ). Tại sao phải diệt cỏ dại vào ngày nắng ? (Cỏ mau khô). Làm cỏ bằng dụng cụ gì ? (Cuốc hoặc dầm xới).

- GV nhận xét và hướng dẫn cách nhổ cỏ và làm cỏ bằng dầm xối và lưu ý HS :
 - + Cỏ thường có thân ngầm và rễ ăn sâu vào đất. Vì vậy, khi làm cỏ nên dùng dầm xối đào sâu xuống để loại bỏ hết thân ngầm và rễ cỏ.
 - + Nhổ nhẹ nhàng để tránh làm bật gốc cây khi cỏ mọc sát gốc.
 - + Cỏ làm xong phải được để gọn vào một chỗ để đem đổ hoặc phơi khô rồi đốt. Không vứt cỏ bừa bãi trên mặt luống.

4. Vun xói đất cho rau, hoa

a) Mục đích

Hướng dẫn HS quan sát và nêu những biểu hiện của đất ở trên luống hoặc trong chậu cây (đất khô hay ẩm, hay tơi xốp). Gợi ý HS nêu các nguyên nhân làm cho đất bị khô, không tơi xốp (đất bị dí chặt do mưa và tưới nước liên tục lâu ngày không được xới lên, đất khô do không tưới nước). Có thể gợi ý để HS vận dụng kiến thức đã học giải thích tại sao phải xói đất ? (Làm cho đất tơi xốp, có nhiều không khí).

– Gợi ý để HS nêu tác dụng của vun gốc (giữ cho cây không đổ, rễ cây phát triển mạnh).

– GV nhận xét và kết luận về mục đích của việc vun, xói đất.

b) Cách tiến hành

– GV hướng dẫn HS quan sát hình 4 (SGK) và đặt câu hỏi để HS nêu dụng cụ vun xói đất và cách xói đất.

– Làm mẫu cách vun, xói bằng dầm xối, cuốc và nhắc nhở HS chú ý một số điểm sau :

+ Không làm gãy cây hoặc làm cây bị sập sét.

+ Kết hợp xói đất với vun gốc. Xói nhẹ trên mặt đất và vun đất vào gốc nhưng không vun quá cao làm lấp thân cây.

TIẾT 2

Hoạt động 2. HS thực hành chăm sóc rau, hoa

Tùy theo điều kiện thực hành, GV có thể tổ chức cho HS làm 1, 2 công việc chăm sóc cây đã hướng dẫn ở hoạt động 1.

– Nhắc lại tên các công việc chăm sóc ; mục đích và cách tiến hành các công việc chăm sóc cây rau, hoa.

- Kiểm tra sự chuẩn bị dụng cụ lao động của HS.
- GV phân công vị trí và giao nhiệm vụ thực hành cho HS.
- HS thực hành chăm sóc cây rau, hoa. GV quan sát, uốn nắn những sai sót của HS và nhắc nhở đảm bảo an toàn lao động.
- HS thu dọn dụng cụ, cỏ dại và vệ sinh dụng cụ lao động, chân tay sau khi hoàn thành công việc.

Hoạt động 3. Đánh giá kết quả học tập

- GV gợi ý HS tự đánh giá công việc thực hành theo các tiêu chuẩn sau :
 - + Chuẩn bị dụng cụ thực hành đầy đủ.
 - + Thực hiện đúng thao tác kĩ thuật.
 - + Chấp hành đúng về an toàn lao động và có ý thức hoàn thành công việc được giao, đảm bảo thời gian quy định.
- GV nhận xét, đánh giá kết quả học tập của HS.

IV – NHẬN XÉT – DẶN DÒ

- GV nhận xét về sự chuẩn bị, tinh thần học tập của HS.
- Hướng dẫn HS đọc trước bài "Các chi tiết và dụng cụ của bộ lắp ghép mô hình kĩ thuật".